

Joan Alsina, encara al cor

JOAN SOLANA

José Emilio Pacheco, un dels millors poetes mexicans, escrivia fa poques setmanes: "Ja som tot allò contra el que vam lluitar quan teníem vint anys". La llarga precampanya electoral catalana m'ha portat a la memòria aquestes paraules. Fa trenta anys, a Catalunya vivíem un temps que havia descobert un tresor: és possible "un món comú". Aquesta, diguem-ne, "utopia" es fonamentava en molts pilars. En destacaré tres: la instauració al nostre país d'una democràcia participativa; la detecció dels problemes més importants del món (la pobresa, la fam, les guerres); i la pràctica efectiva de la convivència, a la qual van posar lletra alguns cantants ("casa meua és casa vostra, si és que hi ha casa d'algu"; "aquí cabemos todos o no cabe ni Dios"). Aquests principis, abocats als contenidors de recollida d'idees que algú ha declarat caducades, no formen part dels guions dels responsables de campanya. Per això resulten provocadores - i estimulants - les paraules de Pasqual Maragall, l'Onze de Setembre, quan fa sonar la vella música del progressisme català, en els seus discursos a Xile, proposant agermanaments magnànims i interessant-se pel judici contra els assassins de Joan Alsina. La mort prematura d'aquest capellà de Castelló d'Empúries, a mans, sembla, d'un soldat

*"La mort d'aquest capellà
va accentuar la commoció
que ens va provocar
el derrocament d'Allende"*

de 17 anys que, òbviament, rebia ordres dels militars i civils feixistes comandats per Pinochet, va accentuar la commoció que ens va provocar el derrocament de Salvador Allende, l'11 de setembre de 1973. També va comportar que coneguéssim el seu ideari gràcies al llibre d'Ignasi Pujades "Joan Alsina, Xile al cor", on vam trobar raons per confirmar allò que en dèiem "el compromís".

Rellegit ara, algunes pàgines es converteixen en fuets contra la resignació present: "Els EE.UU. ens havien permès de jugar un joc tan fastigós amb uns arranjaments tan limitats que nosaltres mateixos ens n'hem avorrit, Santa Democràcia 'pray for us'". "I saber que les paraules - i els fets - són condemnades a la pols, a la sang i a la carn trinxada i masegada." La mort prematura confereix una presència inesborrable. És com la ferida de la pedra, que en comptes de cicatritzar, s'esquerda més i mes. El nó del Mas de Sant Joan de Castelló d'Empúries ens recorda que encara tenim un deute: recuperar les esperances frustrades dels vençuts. ●